

Українська система бонус-малус при страхуванні автотранспортних засобів

Марина Михайлюк

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Важливим інструментом при страхуванні відповідальності власників транспортних засобів є система «бонус-малус», що використовується страховими компаніями при розрахунку вартості договору страхування.

Матеріали і методи. Джерелами матеріалів є інформаційно-статистичні дані із сайтів державних та приватних установ.

Результати. Бонус-малус – це класова система коефіцієнтів, яка використовується у більшості країн Європи та Азії, а також у деяких країнах Латинської Америки й Африки як складова визначення страхової премії в автотранспортному страхуванні, передусім в обов'язковому страхуванні цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів [3].

Основним призначенням системи бонус-малус вважається сприяння зменшенню аварійності при експлуатації водіями транспортних засобів. В Україні система бонус-малус є єдиною для всіх страховиків. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» надає право кожному страховику застосовувати систему бонус-малус [4].

Якщо і наступний період пройшов без дорожньо-транспортних подій, то платити за поліс обов'язкового страхування можна буде ще на 5% менше - тепер знижка становитиме вже 10%. І так за кожний наступний період - в ідеалі максимальний розмір знижки через 10 років може скласти 50%.

Згідно статистики МТСБУ майже 90% страховиків дають знижки до 35%, а підвищувальний коефіцієнт-малус – застосовується лише близько до 1% водіїв, це вказує на те, що система «бонус-малус» сьогодні перетворилась із способу заохочення клієнта в інструмент цінового демпінгу, як наслідок такого підходу стала зростати неплатоспроможність компаній. Досліджено, що у 2014 році неплатоспроможних страховиків було 14, у 2015-му – вже 21, а 2016-го їх кількість зросла до 25. МТСБУ стежить за платіжною дисципліною, з 2015 року страховики, у яких рівень виплат менше 35%, повинні ще платити додатковий внесок до фондів бюро [5].

Висновки. Система бонус-малус дозволяє здешевити поліс ОСАГО майже вдвічі, але загрожує подорожчанням майже в 2,5 рази в разі частих ДТП.

Література

Арич М.І. Характеристика оптимізації антикризового управління страховими компаніями як елемент підвищення їх конкурентоспроможності // Наукові праці НУХТ. – 2017. – Том 23, №4. – С. 74-80.

Арич М.І. Дослідження конкурентоспроможності страхового ринку України: географічний аналіз / М.І. Арич, Л.В. Шірінян // Наукові праці НУХТ. – 2017. – Том 23, №5, Частина 2. – С. 17 – 25.

Лемер Ж. К. Системы «бонус-малус» в автомобильном страховании: Перев. с англ., изд 2-е. – М.: Янус-К, 2013. – 259с.

Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07.2004 р. № 1961-IV // Електронний ресурс]// – Режим доступу: www.rada.gov.ua

Статистичні данні: підвищувальний коефіцієнт-малус // Електронний ресурс]// – Режим доступу: <http://www.mtsbu.ua/ua/>